

DIREKTYVOS 2010/41/ES IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

<p>2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/41/ES dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 86/613/EEB</p>	<p>1. Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 pakeitimo įstatymo projektas (toliau - Projektas)</p> <p>2. Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo Nr. VIII-947 1, 2, 9 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6-1, 11-1 ir 20 straipsniais įstatymas Nr. XIV-3011 (toliau – MVLG Nr. XIV-3011)</p> <p>3. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1302 (toliau – Valstybinio socialinio draudimo įstatymas Nr. XI-1302)</p> <p>4. Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 1, 2, 9 straipsnių pakeitimo ir papildymo, ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimo bei įstatymo papildymo 8¹, 11 straipsniais įstatymas X-1420 (toliau - Ūkininko ūkio įstatymas Nr. X-1420)</p> <p>5. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas Nr. IX-1007 (Suvestinė redakcija nuo 2025-01-02 iki 2025-12-31) (toliau – Įstatymas Nr. IX-1007)</p> <p>6. Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas Nr. VIII-1864 (toliau – Civilinis kodeksas)</p> <p>7. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.134 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas Nr. XI-1441 (toliau - Civilinio kodekso pakeitimas)</p>	<p>Europos Sąjungos teisės akto perkėlimo (įgyvendinimo) lygis</p>
--	--	---

	<p>8. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.125, 6.228-1, 6.228-12, 6.228-14, 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.228-17, 6.228-18, 6.228-19, 6.228-20, 6.228-21, 6.228-22, 6.228-23, 6.228-24, 6.350-1, 6.364-1, 6.364-2, 6.364-3, 6.364-4 straipsniais įstatymas (toliau - Įstatymas Nr. XIV-466)</p> <p>9. Lietuvos Respublikos Civilinio proceso kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas Nr. IX-743 (Suvestinė redakcija nuo 2025-09-01 iki 2025-12-31) (toliau – Civilinio proceso kodeksas)</p> <p>10. Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas Nr. IX-1969</p>	
<p>9 straipsnis Teisių gynimas 1. Valstybės narės užtikrina, kad siekiant vykdyti įpareigojimus pagal šią direktyvą visiems asmenims, manantiems, kad jie patyrė nuostolių ar žalos dėl vienodo požiūrio principo netaikymo jų atžvilgiu, net pasibaigus tariamai diskriminuojantiems santykiams, būtų prieinamos teisminės arba administracinės procedūros, įskaitant (kai valstybės narės mano, kad tai tinkama) taikinimo procedūras. 2. Valstybės narės užtikrina, kad asociacijos, organizacijos ir kiti teisės subjektai, kurie remiantis jų nacionalinėje teisėje nustatytais kriterijais yra teisėtai suinteresuoti užtikrinti šios direktyvos laikymąsi, galėtų nukentėjusio asmens vardu arba jį remdami, gavę to asmens sutikimą, dalyvauti visose teisminėse arba administracinėse procedūrose šioje direktyvoje nustatytiems įpareigojimams įgyvendinti.</p>	<p>Projektas 23 straipsnis. Asmens, kurio lygios galimybės galimai pažeistos, teisės 1. Asmuo, manantis, kad pažeistos jo lygios galimybės, turi teisę kreiptis į lygių galimybių kontrolierių ir šio įstatymo VI skyriuje nustatyta tvarka pateikti skundą. 2. Asmens, manančio, kad pažeistos jo lygios galimybės, prašymu Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba lygių galimybių kontrolieriaus nustatyta tvarka asmeniui prieinamu bendravimo būdu turi suteikti informaciją apie teisinę ir institucinę sistemą lygių galimybių užtikrinimo srityje, lygių galimybių kontrolieriaus ir Lygių galimybių kontrolierius tarnybos funkcijas, galimas asmens teisių gynimo priemonės (įskaitant teisę kreiptis į teismą ir ginti savo teises teisme, reikalauti iš kaltų asmenų atlyginti turtinę ir neturtinę žalą), taip pat informaciją apie įstaigas ir organizacijas, teikiančias psichologinę ir kitokią pagalbą,</p>	<p>Visiškas</p>

<p>3. 1 ir 2 dalys neturi poveikio nacionalinėms taisyklėms, kuriomis nustatomi terminai, per kuriuos turi būti pateikti ieškiniai, susiję su vienodo požiūrio principu.</p>	<p>taikomas konfidencialumo ir asmens duomenų apsaugos nuostatas.</p> <p>3. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba informaciją apie skundo pateikimo ir nagrinėjimo tvarką skelbia savo interneto svetainėje.</p> <p>4. Jei asmuo kreipiasi į lygių galimybių kontrolierių, jis nepraranda teisės kreiptis į teismą ir ginti savo teises teisme, reikalauti iš kaltų asmenų atlyginti turtinę ir neturtinę žalą.</p> <p>29 straipsnis. Lygių galimybių kontrolieriaus sprendimai <...></p> <p>3. Lygių galimybių pažeidimo tyrimas gali būti nutrauktas, jei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pareiškėjas skundą atsiima; 2) trūksta duomenų, kad būtų galima nustatyti pažeidėją ar iširti padarytą lygių galimybių pažeidimą; 3) lygias galimybes pažeidžiantys veiksmai ar neveikimas nutraukiami; 4) lygias galimybes pažeidžiantis norminis administracinis aktas (jo dalis) arba administracinis sprendimas (jo dalis) pakeičiamas ar pripažįstamas netekusiu galios. <p>4. Jeigu skundo tyrimo metu išaiškėja šio įstatymo 27 straipsnyje nurodytos aplinkybės arba pareiškėjas ir skundžiamas asmuo sudaro taikos sutartį, tyrimas nutraukiamas.</p> <p>Civilinio proceso kodeksas</p> <p>5 straipsnis. Teisė kreiptis į teismą teisminės gynybos</p> <p>1. Kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas.</p>	
--	--	--

	<p>Civilinis kodeksas</p> <p>1.114 straipsnis. Asmeninės neturtinės teisės ir vertybės</p> <p>1. Civilinė teisė saugo asmenines neturtines teises ir vertybes, t. y. vardą, gyvybę, sveikatą, kūno neliečiamybę, garbę, orumą, žmogaus privatų gyvenimą, autoriaus vardą, dalykinę reputaciją, juridinio asmens pavadinimą, prekių (paslaugų) ženklus ir kitas vertybes, su kuriomis įstatymai sieja tam tikrų teisinių pasekmių atsiradimą.</p> <p>1.115 straipsnis. Asmeninės neturtinės teisės</p> <p>1. Civilinės teisės saugomi objektai yra asmeninės neturtinės teisės, t. y. ekonominio turinio neturinčios ir neatskiriamai susijusios su jų turėtoju teisės.</p> <p>1.125 straipsnis. Ieškinio senaties terminai</p> <p>1. Bendrasis ieškinio senaties terminas yra dešimt metų.</p> <p>Įstatymas Nr. XIV-466</p> <p>1 straipsnis. 1.125 straipsnio pakeitimas</p> <p>2. Papildyti 1.125 straipsnį nauja 8 dalimi:</p> <p>„8. Sutrumpintas dvejų metų ieškinio senaties terminas taikomas reikalavimams dėl prekių, paslaugų ar skaitmeninio turinio trūkumų (netinkamos kokybės).“</p> <p>1.127 straipsnis. Ieškinio senaties termino pradžia</p> <p>1. Ieškinio senaties terminas prasideda nuo teisės į ieškinį atsiradimo dienos. Teisė į ieškinį atsiranda nuo tos dienos, kurią asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie savo teisės pažeidimą. Šios taisyklės išimtis nustato šis kodeksas ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai.</p> <p>5. Jeigu pažeidimas yra tęstinis, t. y. jis vyksta kiekvieną dieną (asmuo neatlieka veiksmų, kuriuos privalo atlikti, ar atlieka veiksmus, kurių neturi teisės atlikti, ar nenutraukia kitokio pažeidimo), ieškinio senaties terminas ieškiniams dėl veiksmų ar neveikimo, atliktų tą dieną, prasideda tą kiekvieną dieną.</p>	
--	---	--

	<p>Civilinio kodekso pakeitimas 1 straipsnis. 1.134 straipsnio papildymas ir pakeitimas Papildyti 1.134 straipsnį nauju 3 punktu, 3 punktą laikyti 4 punktu ir šį straipsnį išdėstyti taip: „1.134 straipsnis. Reikalavimai, kuriems ieškinio senatis netaikoma Ieškinio senatis netaikoma: 1) iš asmeninių neturtinių teisių pažeidimų atsirandantiems reikalavimams, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;</p> <p>Civilinio proceso kodeksas 37 straipsnis. Dalyvaujantys byloje asmenys 1. Dalyvaujančiais byloje asmenimis laikomi proceso dalyviai, turintys teisinį suinteresuotumą bylos baigtimi. 2. Dalyvaujančiais byloje asmenimis yra šalys, tretieji asmenys, asmenys, pareiškę ieškinį šio Kodekso 49 straipsnio nustatyta tvarka, pareiškėjai, suinteresuoti asmenys šio Kodekso 442 straipsnyje išvardytose bylose, šio Kodekso 431 straipsnyje numatyti kreditoriai ir skolininkai, taip pat šių asmenų atstovai.</p> <p>51 straipsnis. Atstovavimas teisme 1. Asmenys gali vesti savo bylas teisme patys arba per atstovus. Paties asmens dalyvavimas byloje neatima iš jo teisės turėti šioje byloje atstovą.</p> <p>54 straipsnis. Atstovų pagal įstatymą teisės 1. Atstovai pagal įstatymą atstovaujamųjų vardu atlieka visus procesinius veiksmus, kuriuos atlikti teisė priklauso atstovaujamiesiems, išskyrus įstatymų numatytas išimtis. 2. Atstovai pagal įstatymą gali pavesti bylą vesti teisme kitam jų pasirinktam atstovui.</p>	
--	---	--

	<p>56 straipsnis. Asmenys, kurie gali būti teisme atstovais pagal pavedimą</p> <p>1. Fizinių asmenų atstovais pagal pavedimą teisme gali būti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) advokatai; 2) advokatų padėjėjai, turintys jų praktikai vadovaujančio advokato rašytinį leidimą atstovauti konkrečioje byloje; 3) vienas iš bendrininkų kitų bendrininkų pavedimu; 4) asmenys, turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą, kai jie atstovauja savo artimiesiems giminaičiams ar sutuoktiniui (sugyventiniui); 5) profesinės sąjungos, jeigu jos atstovauja profesinės sąjungos nariams darbo teisinių santykių bylose. Šiuo atveju bylą teisme veda profesinės sąjungos vienasmenis valdymo organas, įstatymų ar steigimo dokumentų nustatyta tvarka įgalioti kolegialių valdymo organų nariai arba atstovai pagal pavedimą – darbuotojai, turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą, ir (ar) advokatai (advokatų padėjėjai); 6) asociacijos arba kiti viešieji juridiniai asmenys, kurių steigimo dokumentuose kaip vienas iš veiklos tikslų yra nurodytas tam tikros grupės asmenų gynimas ir jų atstovavimas teisme, jeigu jie atstovauja asociacijos arba kito viešojo juridinio asmens dalyviams bylose pagal šių juridinių asmenų steigimo dokumentuose numatytus veiklos tikslus. Šiuo atveju bylą teisme veda atitinkamo juridinio asmens vienasmenis valdymo organas, įstatymų ar steigimo dokumentų nustatyta tvarka įgalioti kolegialių valdymo organų nariai arba atstovai pagal pavedimą – darbuotojai, turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą, ir (ar) advokatai (advokatų padėjėjai); 7) antstolių padėjėjai, turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą ir antstolio įgaliojimą atstovauti antstoliui bylose dėl antstolio vykdomų funkcijų. 	
--	--	--

	<p>2. Juridinių asmenų atstovais pagal pavedimą teisme gali būti:</p> <p>1) šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 6 punktuose nurodyti asmenys;</p> <p><i>Straipsnio punkto pakeitimai:</i> <i>Nr. XIII-2778, 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02013</i></p> <p>2) aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą turintys juridinių asmenų darbuotojai ar valstybės tarnautojai;</p> <p>3) jų patronuojančio juridinio asmens, patronuojamo juridinio asmens arba patronuojančio juridinio asmens patronuojamo juridinio asmens darbuotojai (išskyrus valdymo organų narius), turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą. Šiame punkte patronuojančiu laikomas juridinis asmuo, turintis daugiau kaip 50 procentų kito juridinio asmens (patronuojamo juridinio asmens) akcijų, dalyvio teisių, pajų;</p> <p>4) suinteresuotos aukštesnės valstybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojai ar darbuotojai, turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą.</p> <p>3. Kai reikia specialių žinių, susijusių su bylos dalyku, kartu su šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais asmenimis, taip pat su šio straipsnio 2 dalyje nurodytais asmenimis ir šio Kodekso 55 straipsnyje nurodytais asmenimis (kai atstovaujama juridiniam asmeniui) atstovais pagal pavedimą gali būti ir kiti asmenys – neteisinių sričių specialistai (auditoriai, buhalteriai, mokesčių konsultantai, patentiniai patikėtiniai ir kt.). Į teismo posėdį neatvykus šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems asmenims, taip pat šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems asmenims ir šio Kodekso 55 straipsnyje nurodytiems asmenims (kai atstovaujama juridiniam asmeniui), kiti asmenys byloje atstovauti pagal pavedimą savarankiškai negali.</p> <p>4. Neleisti atstovauti pagal pavedimą teismas gali tik tada, kai atstovas pagal įstatymus negali būti įgaliotojo atstovu.</p>	
--	---	--

	<p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. <u>XI-1480</u>, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. <u>XII-2751</u>, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</p> <p>Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas Nr. IX-1969 2 straipsnis. Asociacijos samprata 1. Asociacija – savo pavadinimą turintis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – koordinuoti asociacijos narių veiklą, atstovauti asociacijos narių interesams ir juos ginti ar tenkinti kitus viešuosius interesus.</p>	
<p>11 straipsnis Lygybės įstaigos 1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad pagal Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnį paskirta įstaiga arba įstaigos taip pat būtų kompetentingos skatinti, analizuoti, stebėti ir remti vienodą požiūrį į visus asmenis, kuriems taikoma ši direktyva, nediskriminuojant dėl lyties.</p> <p>2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytos įstaigos, be kitų, įgyvendintų šiuos uždavinius:</p> <p>a) nedarydamos poveikio nukentėjusių asmenų ir 9 straipsnio 2 dalyje nurodytų asociacijų, organizacijų ir kitų teisės subjektų teisėms, teiktų nepriklausomą pagalbą diskriminacijos aukoms nagrinėdamos jų skundus dėl diskriminacijos;</p> <p>b) atliktų nepriklausomus tyrimus dėl diskriminacijos;</p> <p>c) skelbtų nepriklausomas ataskaitas ir teiktų rekomendacijas visais su tokia diskriminacija susijusiais klausimais;</p>	<p>20 straipsnis. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba 1. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba – iš valstybės biudžeto išlaikoma biudžetinė įstaiga, kurios steigimo tikslas – užtikrinti lygių galimybių kontrolieriaus darbą. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos savininko teises ir pareigas įgyvendina Seimas. <...></p> <p>13 straipsnis. Lygių galimybių kontrolierius <...></p> <p>2. Lygių galimybių kontrolierius nepriklausomas nuo valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, pareigūnų ar kitų asmenų ir pagal kompetenciją veikia savarankiškai. Lygių galimybių kontrolieriui negali būti daromas joks politinis, ekonominis, psichologinis, socialinis spaudimas ar kitoks neteisėtas poveikis, galintis turėti įtakos jo sprendimams. <...> 3. Lygių galimybių kontrolierius: <...></p>	<p>Visiškas</p>

<p>d) atitinkamu lygiu keistūsi turima informacija su atitinkamomis Europos įstaigomis, pvz., Europos lyčių lygybės institutu</p>	<p>2) vykdo šio įstatymo įgyvendinimo priežiūrą ir Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos įgyvendinimo kontrolę; <...> 6) nagrinėja asmenų skundus; <...> 8) vykdo informacinę, prevencinę ir švietėjišką veiklą lygių galimybių srityje; 9) rengia ir skelbia nepriklausomas diskriminacijos apraiškų Lietuvos Respublikoje apžvalgas, lygių galimybių ir diskriminacijos padėties ataskaitas; ne rečiau kaip kas 4 metus skelbia vieną ar kelias ataskaitas, kurioje (-iose) pateikiamos rekomendacijos dėl asmenų lygių galimybių, vienodo požiūrio į juos užtikrinimo ir diskriminacijos prevencijos visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje; <...> 4. Lygių galimybių kontrolierius turi teisę savo iniciatyva: <...> 6) atlikti nepriklausomus socialinius, visuomenės nuostatų tyrimus, rengti diskriminacijos apraiškų ir lygių galimybių užtikrinimo apžvalgas; <...></p> <p>20 straipsnis. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba <...> 3. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai vadovauja lygių galimybių kontrolierius. <...></p> <p>23 straipsnis. Asmens, kurio lygios galimybės galimai pažeistos, teisės</p>	
---	---	--

	<p>1. Asmuo, manantis, kad pažeistos jo lygios galimybės, turi teisę kreiptis į lygių galimybių kontrolierių ir šio įstatymo VI skyriuje nustatyta tvarka pateikti skundą. <...></p> <p>18 straipsnis. Lygių galimybių kontrolieriaus veiklos viešumas <...></p> <p>2. Lygių galimybių kontrolierius visuomenę informuoja apie savo veiklą, skelbia savo nuomonę lygių galimybių klausimais ir (ar) nuasmenintą informaciją apie priimtus sprendimus (jų santraukas) (pašalinęs fizinio asmens vardą, pavardę bei kitus duomenis, pagal kuriuos būtų galima tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti asmens tapatybę), išskyrus atvejus, kai, net ir nuasmeninus sprendimą (jo santrauką), nebūtų tinkamai užtikrinta asmens duomenų apsauga.</p> <p>19 straipsnis. Lygių galimybių kontrolieriaus metinė veiklos ataskaita Lygių galimybių kontrolierius kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos, Seimui raštu pateikia nepriklausomą lygių galimybių kontrolieriaus praėjusių kalendorinių metų veiklos ataskaitą, kurioje išdėsto informaciją apie lygių galimybių kontrolieriaus veiklą, lygių galimybių padėties Lietuvos Respublikoje apžvalgą, valstybės biudžeto lėšų panaudojimą, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičių, lygių galimybių kontrolieriaus pateiktas išvadas ir (ar) rekomendacijas.</p>	
16 straipsnis Įgyvendinimas	Projektas Lietuvos Respublikos	Visiškas

<p>1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti ne vėliau kaip 2012 m. rugpjūčio 5 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus.</p> <p>Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.</p> <p>2. Kai tai būtina siekiant atsižvelgti į tam tikrus sunkumus, valstybėms narėms prireikus gali būti suteiktas papildomas dvejų metų laikotarpis iki 2014 m. rugpjūčio 5 d. 7 straipsniui įgyvendinti ir 8 straipsniui dėl 2 straipsnio b punkte nurodytų moterų sutuoktinių ir sugyventinių įgyvendinti.</p> <p>3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.</p>	<p style="text-align: right;">lygių galimybių įstatymo priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI</p> <p><...></p> <p>4. 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/41/ES dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 86/613/EEB, su pakeitimais, padarytais 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1500.</p>	
--	---	--